

Školitelský posudek na bakalářskou práci „The Integration Challenge of the Russian-speaking Jews in Israel“ (Bc. Mariia Getta)

Masové přistěhovalectví Židů ze zemí bývalého Sovětského svazu do Izraele ovlivnilo bezpochyby jeho podobu zásadním způsobem. Vedle dopadů v podobě demografie či přílivu mozků, jenž měl vliv na akceleraci izraelského high-tech průmyslu, se projevilo také vytvořením nové specifické identity uvnitř židovské populace. Imigrace z východní Evropy provázela izraelský stát od jeho počátků. Bez ohledu na velikost jednotlivých přistěhovaleckých vln provázela tento proces postupná (a zpravidla téměř kompletní) kulturní asimilace do vznikající společnosti. Proč si přistěhovalecká vlna z 90. let zachovala své charakteristiky, včetně používání ruštiny coby každodenního jazyka komunikace napříč generacemi, je tudíž zásadní a naprosto legitimní otázka. Téma předkládané práce je důležité a nosné. Nabízí zajímavou příležitost pro autory ze slovanského jazykového prostředí. Umístění těžiště projektu do oblasti vzdělání dává smysl. Autorka má nezbytnou jazykovou průpravu (ruština, hebrejščina, angličtina). Oceňuji jak výběr, tak náročnost celkového zadání. Téma (zejm. v kontextové rovině) není jednoduché. Zájemce potřebuje vedle jazykové výbavy také solidní průpravu v oblasti moderních a soudobých židovských dějin s přesahem na dva kontinenty. Autorka se navíc rozhodla psát v jazyce, který není její mateřštinou. Přirozenou daní, která úzce souvisí s významem tématu, je rozsah odborné literatury, který přesahuje nároky a potřeby bakalářské práce.

Autorka se mnou práci konzultovala opakovaně. Některé části jsem viděl několikrát, jiné spíše okrajově. Způsob komunikace odpovídal cyklům jejích mimoškolních aktivit. Ucelený text ve stávající podobě se mi dostal poprvé do rukou až po zadání do systému. Jsem nucen konstatovat, že zatímco část mých podnětů autorka zohlednila (nutnost jazykové korektury), některá zásadní doporučení (struktura práce, formální náležitosti či výběr odborné literatury)

zcela ignorovala. Mohu se pochopitelně ve svých doporučeních mýlit, výsledná realizace projektu tomu však nenasvědčuje. Předkládaná práce vykazuje řadu zjevných neduhů.

Úvod (s. 9-11) postrádá elementární metodické náležitosti, mj. reflexi stávající odborné literatury. Chybí jakékoliv teze. Část věnována dějinám Židů v carském Rusku (s. 12-14) opomíjí existenci kritické anglofonní produkce posledních 20-30 let, což je vzhledem ke skutečnosti, že práce je psaná anglicky, přinejmenším zvláštní. Část věnovaná dějinám Židů v Sovětském svazu (zejm. s. 17-21) volně kombinuje seriózní informace s tvrzeními a dojmy, které nejsou nikterak odborně ukotveny. Text nepůsobí fundovaně. Práce citelně postrádá kapitolu věnovanou politicko-společenskému vývoji Izraele v 90. letech minulého století. Uniká tak nejen patřičný kontext, ale také podstatná část smyslu. Specifická forma integrace rusko-jazyčných přistěhovalců je pochopitelně jen stěží představitelná bez celkové polarizace a proměny izraelské společnosti, k níž v tomto období došlo. Nabízí se navíc otázka, proč si autorka k realizaci projektu vybrala prostředí hebraistiky, když se zajímá výlučně o dějiny „ruských“ Židů. Informace o izraelských dějinách a reáliích jsou obecného charakteru.

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením jako dobrá (stupeň 3).

V Praze, dne 2. 9. 2020

Jan Zouplna

v.r.

PhDr. et Mgr. Jan Zouplna, Ph.D.

vedoucí oddělení Blízkého východu

Orientální ústav AVČR